

ANY VI

NÚM. 250

BARCELONA 9 JUNY 1893

RETIRADA DEL MESTRE

S'ha retirat ab la pell
ferrada d'or... de debó;
mes que os fa?... voto á n' ell!
encare aqui quedo jo
que valch trenta cops mes qu' él!

Las Professóns

JA no 'n queda d' ellas ni la sombra. Ha anat desapareixent la seva importancia á mi- da qu' ha anat també menguant la dels *elástichs escapularis*, medalletas de Montserrat y altres *amuletos* qu' abans era lo seu us tan imprescindible com l' estrenar pantalon blanc lo dia de Corpus.

Lo que ha aguantat mes l' alé de tot aixó han sigut los *sants evungelis* en la panereta del *acabat de na- xer*.

Es vritat que ja no s' hi posa ab la fé d' abans, y poch son los que saben las propietats d' aquella car- tereta de satí que ja 's *coloca* per costum no mes entre las robas del *ratullé*.

Pero las professóns!.. quina decadencia!

Quan tornarém á veurer aquell pendó de jeperuts á la professó de Santa María?

Quin era lo *papay* que aixís que lo fill s' aguantava dret no 'l feya anar d' ángel ó de Sant J an encare que l' endemá l' escanyés lo garrotilloque havia entrat embolicat en una ratxa de vent jelat á l' ardenta garga- mella del serafi-caganer?

Pero la vritat es que feyan goig... Ja se sabia que á mitj curs á la major part de las criaturas los havian de portar á bras dormits *com angelets*, y los bens dels sants Joans los havian d' arrossegar per los carrers mitj asfi- xiats per la tiranta corda lligada al coll; pero tot aixó valia la pena pel que podia veure la manifestació cató- lica á la sortida de l' Iglesia.

'M recorda que jo també havia rendit tribut á aques- ta mania dels papás; l' anar d' angelet 'n tinch una de débil memoria.

Recordo que las sandalias un any varen ensetarme 'ls peus, y en la Baixada de la Presó un oncle que m' acompanyava va tenir que comprarme unas esparde- nyetas, únich calsat que va trobá en aquells crítichs moments.

Un ángel ab espardeñas!.. Quina fila debia fer!. Al menos l' oncle m' hagués *axelat*.

Ho dich porque quan menos d' ángel hi hagués ha- gut hauria quedat lo conjunt menos desarmonisat.

Un altr' any, ja mes grandet, hi anavam jo y lo meu germá que 'm seguia per rahó d' edat.

Jo ja anava ab pantalón llarch, atxa y un mocador de carmetlos que segons instruccions del meu pare, ha- via de tirar á la cara de quants coneguts trobava en lo curs

Un d' aquets va quedar borni de resultas d' aques- ta *graciosa* costum.

Estava distret fent l' amor á una vehina y va cos- tarli un ull de la cara.

Lo meu germanet anava ab un trajo qu' avuy faria riure á la gent.

Casi era tan ridicul com aquestos *Montgonfliers* que ara portan en las mánigas las ncstras *elegantas* da- mas.

Anava rissat que semblava un *salvatje* de la *Nova Zelandia*, ab una bruseta curta y estarrufada que feya l' ilusió de que caminava dintre d' una pollera, y com no duya calsetas y á cada moment ell y ciri anavan de bi- gotis, porque de cansat ja no savia ahont posava 'ls

peus, desde que vam sorti de l' Iglesia hasta que va- rem entrarhi al menos va ensenyar las sevas rederias dugas dotzenas de vegadas.

Pobre Quimet! Ja es mort! Be podía haverse mort abans d' anar á la professó.

No hauria servit de *clonw* á tanta gent que 's cargo- lava de riure cada vegada que li sortia lo pandero á pendre la fresca.

Los ganapias també contribuian bastant á ameni- sar aquellas soberbias professóns que ja han passat á l' historia.

Tots anavan rissats com jo y com mon germanet.

Era la gran moda.

'M recordo qu' una vegada anava de parella ab un xato que si s' hagués pogut conservar en un museu, avuy pera veurel se 'n podría fer pagar un ral d' en- trada.

No l' han vist may vostés un xato rissat?

Creguin qu' es cosa digna de veurers...

Y éll segur que 's creya fé 'l cop...

Tambè portava lo seu farcell de carmelos pera ti- rarlos á las noyas... Y l' atxa tombada cap al darrera porque algú li devia dir qu' era de mes bon tó; y con- tra 'l vent porque 's vejés que gastava cera.

Pobre home! Si 'n gastava de cera!

També deu ser mort, malaguanyat!

Homes aixís no s' haurian de morir may.

Quan l' arreglador li deya qu' apretés lo pas, ell l' afluxava y viceversa.

Lo gós que passava entre fileras ja tenia segura la flamarada de l' atxa del xato per sobre l' esquena.

A las professóns s' hi va ab molt compunjiment.

Ab un éxtassis molt religiós.

Pero, abans, encare mes.

Tots si fa no fa, feyan com lo xato.

Ara ha cambiat completament l' aspecte de la cosa.

Per un cantó s' hi ha guanyat y per l' altre s' hi ha perdut.

Ara se 'n dóna menos pero es mes bó.

Fins los jegants van vestits mes artísticament.

Y las trampas tenen caballs de recambi.

Y 'ls capellans van mes nets.

Y no s' hi veyan abans aquestas escolanías d' ara ab visos morats, vermells y blaus sobre la blancor dels *roquets* que fa d' alló mes bonich.

Y lo *Ciri Pasqual* no semblava un ramillete.

Lo que no sé si hi son totas, son las *pedras preciosas* de la Custodia.

Pero com que 's miran á distancia, no 's nota.

També hi ha molt mes consum de ciris y molt menos d' atxas.

D' aixó quins reben son los cerers.

Lo que he notat que hi ha una cosa igual qu' abans: las empentas.

Hi ha dona embrassada que per veure la professó s' está en prempsa en una cantonada per una munió de gent que li fan treure un bras de la criatura per la boca.

Los *ginetes* qu' han de contenir la gent, també llen- san, *com abans*, lo caball demunt la multitud atrope- llantho tot y tirant hasta senyors per terra com va passar lo dijous passat en lo *Plá de las Comedias*.

No comprench aquesta afició per veure una cosa que ja avuy no té rés de particular.

Jo comprench que per veure un pendo de jeperuts 's fassi un' hora de camí.

Y per veure aquell kato, dugas.

Pero ara...

Es cert qu' aquest any hi havia 'n Martínez Campos... pero prou que s' exhibeix fora de las professóns.

Lo que he trovat de mes aquest any ha sigut la carrossa

Vaig preguntar, (que may me 'n havia preocupat), perquè anava aquella baluerna á la professó.

Y una dona que per ferla recular un municipal li tenia agafat un pit empenyantla ab tota la seva forsa, va dirme qu' era per si plovia poderhi ficar á Nostre Senyor.

—Pero, dona --vaig contestar jo— va tan enderrera que si vingués aquest cas abans Nostre Senyor no fora á la carrossa estaria com un xop.

Pero ya no pogué tornarme paraula; los de darrera van obrir filas y la dona va caure tan llarga com Nostre Senyor l' havia feta, ab 'n Dieguez á sobre.

En aquell moment 't veig un guardia civil que m' apuntava ab la punta de la bayoneta y obrintme pas ab los co'zers vaig poguer sortir d' aquell conflicte no mes que ab lo rellotje y la cartera de menos.

Si no arriban á agafar als granujas abans de la vuytada si que m' hauria anat malament.

Válgam la previsió de las autoritats.

Si per alguna cosa no 'm sab greu morí abans del any que vé es per no tenir que veure las professóns.

Als que hi van per gust ja se 'n cuydan los del ordre de castigarlos.

Jo si no m' ho manés lo Director no hi aniria pas.

Quan comparo las professóns d' ara ab las de quaranta anys atrás lo cor se 'm núa y fins devegadas 'm venen ganas de plorar.

SERRALLONGA.

EPIGRAMA

UN cessant de professia,
cansat ja de dejunar,
un empleo va demanar,
á un valenciá l' altre día.

—¿T' agrada de-chardiner?

—¿Que dius ara? no, home, no,
cobrarne es lo que vull jo;
deixarne no 'm vé pas bé.

PERE J. BONET

ACUDITS

Un mestre y un seu deixeplo.

—¿Quantas cosas son necessarias per anar al cel?

— Dugas, primera, una escala que hi arriui y segona, coratge per pujarhi.

Lo mateix mestre á un altre deixeplo.

—¿Quantas son las personas de la Santíssima Trinitat?

— Tres, pare, fil y esperit sant.

—Lo pare es Deu.

—No senyor, lo pare es en Pere

JOSEPH REIG.

DUGAS CARTAS

D. Pau Margarit Vallvona,
Carrer del Call, Barcelona.

No sé si m' han enganyat,
pero, noy, á mí 'm van dí
que cansat de ser fadrí
ja fá un mes que t' has casat.
Casat tú, no pot sé aixó;
un jove tan calavera
que per las raspetas era
lo mes gran conquistadó.
La vida que tú portavas
no la podrás pas seguí
perque, noy, creume á n' á mí,
la dona 't posará travas.
L' aná al llit á quarts de dos,...
llevarte prop del mitjdia,...
á diná allá hont vé 't venia
y cap al Parque á fer l'os.
Tot aixó, amich Margarit,
ja ho has perdut ¡tal com sona!
ara acompanyá á la dona
y per 'lla las deu al llit.
Y lo mal no es pas aquí
puig segóns m' han esplicat,
una sogra t' ha tocat
ab lo cos ple de verí.

Com hi ha Deu, ho trobo estrany,
me sembla talment mentida,
res... contéstam desseguida
y 'm dirás qué hi ha d' engany.

Pere Prats.

D. Pere Prats y Botella,
á Caldas de Malavella.

Tot lo que 'm dius, amich meu,
en ta carta, es la vritat,
y la ab que jo m' he casat
es dona que no té preu.
Es bona y treballadora,
molt amable y carinyosa,
y á mes d' aixó, te una cosa...
es molt poch enrahonadora.
Pro la sogra, es tafañera,
amiga de la baralla,
may li veus fé una riälla,
sempre se mostra severa.
Per darte una proba, Prats,
de lo mal génit que té
sols tinch de ferte sabè
que ja ha trencat tots los plats.

Si m' has de creure, amich meu,
cásat que ditxa aixi 's logra...
pero si has de tenir sogra
no 't casis, noy, per cap preu.

Pau Margarit.

Per la copia.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

¡LA QUA!

Ara 's rifa aquest Noy tendre
la coleta, y tot rifant
está 'l mestre calculant
Si li queda rés per vendre.

Canario.

LA TOMASA

GAM-ASO

No sé perquè tan trsbals
dona la riquesa oculta...
Jo... y no per pòr de la multa
l' ensenyo per quatre rals.

MONOPOLIS

Es un escàndol.
Ara mateix, del comers en gran escala n' haurém de dir *arrendament*.

Y com que no pot arrendar sinó qui te molt, resulta que als petits comerciants que rés arrendan, perque no poden, en mitj de tantes companyias arrendatarias no 'ls arrendo la ganància.

Aqueix sistema nou d' acaparar ó monopolisar, per menjars ho tot, quatre escanya-pobres, al objecte de reventar als industrials de sota-terrat ó als comerciants d' escaleta, no hauria de trobar protecció en las lleys: es mes; fins lo Codich penal deuria castigar als que s' atrevissin á solicitar monopolis; considerant tals sollicituts com atentats contra 'l dret de gents; perque ¿hi ha per ventura, dret més dret per la gent que 'l dret de guanyarse la vida? ¿Y, hi ha rés, donchs, mes *tort* vull dir, injust, que la de protegir al potent ab la impotencia del que no ho es?

¡Fugime d' aquí!... Lo monopoli de qualsevol ram de la industria ó d' un producte comercial pot rendir beneficis positius al Erari públich; més ¡ay! del Estat que ha de beneficiarse ab los sacrificis dels sacrificats!

Vingan monopolis, que ja 'n tocaram un dia ó altre 'ls resultats: empró 'ls que monopolisan ja s' ho trobaran també tart ó d' hora.

Veyám que 'ns monopolisaran ara; perque sembla que 's tracta, segons tinch entés, de monopolisar ho tot; fins 'ls ous.

Lo monopoli ó l' estancament de la sal era molt *salat*, aixis com lo del tabaco era molt *fumut*, vull dir, *fumat*; pero... monopolisar, estancarnos la cerilla era lo que faltava veure!

Fins avuy, d' ensá que no gastém tanta cerilla, á lo milló, 'ns trobém sense—que es molt compromés—y no 'ns podém presentar enloch de vegadas, si es de nit, sino acudim á un — ¡*deixam encendre!*, — y encare gracias.

Quan estanquin ó monopolisin 'l pá—que no tardarém gayre á serhi—s' haurán acabat 'ls *panarras*; perque cada llonguet valdrá 3 quartos; y ningú podrà menjar més pá del que l' estanquer—forner calculi necessita 'l consumidor... ¡Com si ho veyés!

Y l' aygua, monopolisada, no anirà tant á doll com ara, ¡qu' es cas!: la Companyia d' ayguas que la arrendi farà pagar un *calé* per cada canti que s' ompli; ab la condició de no poguer anar á la font sino un determinat número de vegadas, puig cada font será un estanch (no un estany) y 'l fontané—estanquer, no dantli propina, no permetrá que cap *raspa* se n' endugui més aygua de la que, á judici seu, s' ha de gastar pera fer bullir l' olla y rentá 'ls plats.

¡Á n' aixó arriarem, si senyors, si no 'ns formalisém! ¡já las Jonas y tot 'ns monopolisaran!

En fi, que aqueix sistema monopolisador que 'ns esclavisa, tot y sent nosaltres un poble lliure, es lo *finiquito* del benestar d' aquest país; es l' „*apaga y seba*„ de la independancia espanyola.

¡Ja 'ls dich jo qu' estém ben *arrengerats*, vull dir, monopolisats!

No hi ha vergonya.

J. BARBANY.

PRECI Á LAS MUSSAS

¡O h mussas! arranqueune de ma lira
una bella cantada.

Que m' aymada per mi d' amor sospira
y jo d' amor sospiro per m' aymada

Feu ne cantar qu' es bella com la rosa
la rosa alexandrina.

Feu ne cantar que n' es la mes hermosa
de las hermosas, y la mes divina

Feu ne cantar que visch tan sols per ella
que lo cor va robarme.

Feume cantar que sent tant y tant bella,
un bitllet de cent duros vulga dar-me.

GERONI MARTÍ

BIBLIOGRAFIA

TRESINA

Historia ó novela per D. GAYETÁ SOLER

HEM sigut favorecuts per son editor Sr. Rosés, ab l' obra nova que ab lo titol del epigrafe, acaba de veurer la llum pública.

L' hem llegida ab gust, 'ns han preguntat nostre pobre parer, y sols ab la condició expressa de que no siga considerat com á *critich* nostre judici, aquí l' emitim.

Tresina es una novela de costums catalanas que 's recomana per la naturalitat de son argument y facilitat de concepció.

D' exposició clara, senzilla y breu, está al alcans de totas las inteligencias. Los personatjes son retratos de cos enter, singularment lo de la *senyora Tuyas*. Lo *senyor Cinto* que al principi caricatureja, va naturalisantse en lo transcurs del llibre y acaba per esser lo que l' autor vol que siga; aixó es, lo *motiu* de l' obra, lo tipo vivent del moralista, la *moraleja personificada* de *Tresina*. Encare que un xich falsejat lo *Conrado*, se sosté sempre potser més que la protagonista ó personatge principal.

Lo fet de l' acció, apart son convencionalisme (relativament tolerable en la novela) es ben trobat, si be d' originalitat no n' hi sobra.

L' autor de la novela ó historia *Tresina* dona mostra, y no petita, de ser un filsof de *punta*, que sab sondejar bé lo cor humá; presentant dintre de las planas com dins d' urnas de cristall diversos exemplars de la *rassa humana*.

La forsa descriptiva del nou novelista es gran y lo llenguatge que usa es catalá sech: segurament que no escriu ab ploma d' oca; sino d' acer.

L' interés de *Tresina* no decau ni un moment, y lo fi essencialment moral que tanca es ben digne d' alabansa.

En fi; la literatura catalana pot arxivar una obra més de las que valen y en la llista dels escriptors notables lo nom de D. Gayetá Soler, á qui enviém la més franca enhorabona.

Lo final de un drama

Poemet crítich, analítich, impresionable y de... *cop.*

SONETS

I Exposició

¿QUI á n' en Pau no coneix? tot Barcelona
la seva historia sab y la mania
que té de conseguir gran nombradia
creyentse sè 'l pobret un Vallfogona.

Pero 'l que ningú sab, sent cosa bona,
es la gran ovació que obtingué un día
al estrenarli un drama que tenia
per titol: *Lo Castell de Magalona*.

Testimoni vaig ser d' aquella feta,
y encare recort guardo de la fama
que alcansá en aquell jorn nostre poeta,
y perque no 's penseu sigui *camama*,
vull fervos relació clara y completa
desde 'l principi á lo final del drama.

II Lo programa

«*Teatro del Laurel*, brillant funció
pel día vintisis del present més;
estreno del gran drama; escrit exprés
y degut á la ploma del Senyó

Don Pau Pastili, que 's titula *Lo
Castell de Magalona*, y l' entremés
xistós y en catalá, qual titol es:
Un mal tanto; á las vuyt s' alsa telò.»

Imprés en paper groch y satinat
aqueix programa fou tan repartit
per amichs y parents y fins vehinat,
que no m' estranya gens fos invadit
per un públich á riure disposat
lo *Teatro Laurel* aquella nit.

III Acte 1.er

Al alsarse teló surten tres moros
de cuyna, com aquells de Carnestoltas,
després un trovador que canta absoltas,
y una dama que plora y se 'n vá d' oros.

Surten tipos guerrers y surten coros,
de damas del serrall ne surten molts,
y en tant las baylarinas donan voltas,
tots cridan com si fos plassa de toros.

Un morás que empunyant la espasa nua
ha sortit, á una dama molt canyiula
agafa torpement per una qua
y... ¡zist! li talla 'l cap... y ella no piula,
lo públich ab aixó d' angunia sua
y aqueix es lo motiu perque no xiula.

IV Acte 2.^{en}

Acte segón: un moro plé de rábia
y una mora que crida y s' escabella.
L' embossat trovador que busca á n' ella
y quatre ò cinch que 'l fican á la gábia.

Un criat *andalúz* de molta lábia,
per darli llibertat tot ho atropella
y al dir al trovador, ¡ja es morta aquella!
aquest jura matar fins á son avia.

Surt lo sultán, 'l mata; surt sa filla
y la mata també y en son furor
á tots trosseja allí y tant enforquilla
que fins l' apuntador agafa por
y deixa abandonada la casilla
en tant crida tothom: ¡L' autor! ¡L' autor!

V Acte 3.er y últim

Acte tercer y últim; se prepara
segons se presumeix gran serracina,
Lo públich ilustrat qu' aixó endevina
¡Salga l' autor! ¡L' autor! crida y no para.

En *Pau Pastili* surt, ningú l' ampara,
desitja fe un saludo y res atina,
quant de sopte... *pataff!* una botina
lo fereix de plé á plé, al mitj de la cara...

Lo pobre sense dir ni ¡Deu me vall
cau estirat al mitj del escenari
cridan socorro y ve un municipal,
se l' emportan á cá l' apotecari
y 'l públich que no espera aquest final,
tant aplaudeix, que sembla alló un desvari.

VI Epilech

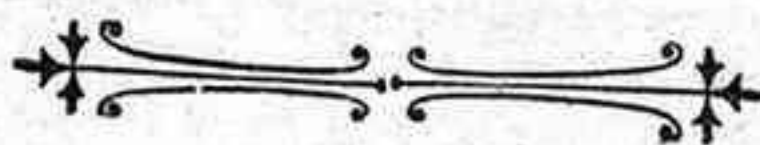
—Acabeu la funció— crida alterat
un exigent.—Torneunos lo ralet,—
crida un altre,—la pessa no s' ha fet—
y xiulan, cridan y pican d' un plegat.

Per si s' alsa teló y tot sofocat
ha sortit un senyó sense barret
fá un saludo y llegeix un paperet
que diu aixó mateix ben apuntat:

Senyores, ab lo cás que ha succehit
mes trágich acabá 'l drama no pot
l' autor te 'l nás inflat y un ull perdut,
que fariam la pessa haviam dit
y l' han feta vostés sense dir mot
y l' autor lo *Mal tanto* se 'n ha dut. (1)

JOSEPH M.ª CODOLSA.

1. Esperem que no 's donará per aludit lo novell autor dramátich
J. B. al qual li ha passat un cas molt semblant al referit.

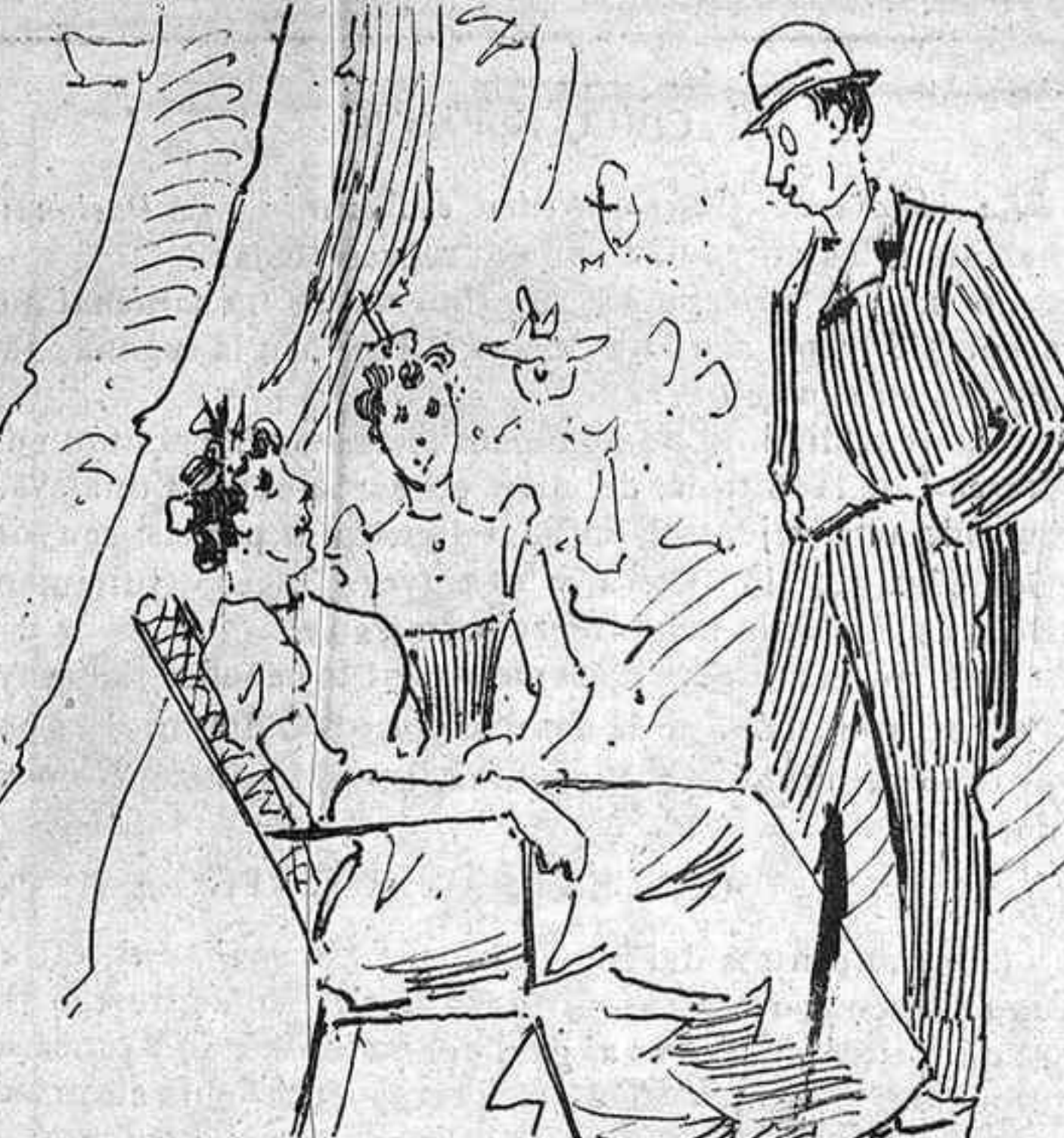
PASSEIG DE GRACIA

RAMBLA

—Mira qu' espero 'l si.
—Donchs t' haurás de contentá ab 'l ve

Felton LOS PASSEIGS en BARCELONA

—Sab qu' está encantadora!
—Si no 'ns paga las cadiras, no 'l creuré pas.

PLASSA REAL

—Este crió es de vostér
—Del amo.
—Si, si ya lo supongo.

PARQUE

—Fes aná 'l nen á jugar
—Per qué?
—Dona, per... jugá també nosaltres.

Teatros

NOVETATS

Ja ha debutat la companyia Mario y dit está que aquest teatro ha inaugurat la sèrie de *fashionables soirées*. (Dit aixís, te mes *chic*).

Actualment cap novetat encara no ha donat, ja que los estrenos comensaràn avuy ab *La estrella de los Salones*, haventse obert per aquestos días d'estreno abono especial, que ha lograt veurers tan favoroscut que la Empresa s'ha vist obligada á aumentar ab 8, lo número de palcos.

La companyia, ab petitas modificacions, es la mateixa del any passat havent entrat en ella la distingida actriu senyora Alverá y lo reputat actor Sr. Perez.

De entre las obras representadas fins avuy, mereix menció apart per sa irreprotxable execució particularment en lo Sr. Mario, *La escala de la vida*, que ab lo desempenyo del octogenari, se remontá á grandíssima altura, justificant lo renom que gosa de eminent.

TIVOLI

Ab la tant aplaudida *Miss Helyett* ha donat comens la companyia lirica que dirigeix lo Sr. Perez Cabrero y que sols ab la substitució del Sr. Huervas per lo Sr. Gamero, es la mateixa que tan brillant campanya feu l'estiu passat ab la esmentada obra.

Apesar de haberse dat en la passada temporada 101 representacions, á jutjar per l'èxit y entradóns que han donat las executadas en la present, sembla que 's tracta d' una obra nova.

En quant á son desempenyo 'ns ha semblat que la senyoreta Pretel havia adelantat bastant en declamació, conservant encare aquella veu tan fresca y potent. Lo Sr. Carbonell continúa sent lo Ricardo inimitable que sens dupte concebí en Boucheron.

Dimars primer dia de Moda, debutaren la Sta. Martinez Perlá y lo Sr. Pinedo ab los rôles de la protagonista y Ricardo, havent agradat la primera per sa fina y picaresca dicció y lo segón sortí bastant ayrós á pesar de que aquesta *particella* no es de las que s'adaptan mes á sas excelents facultats.

A causa de la ovació tributada al final del segón acte á la Sta. Martinez Perlá, un concell nos pe'meterém donar á la Empresa, y es: que procuri evitar aquets excessos d'entusiasme de aymants y admiradors en favor d'una ó altra artista, no sia que lo día menos pensat hi hagi alguna escena de verdader pugilato entre las *mises del hombre de la montaña*.

CALVO-VICO

Avuy obra sas portas y ab funció diaria, una escullida companyia de sarzuela cómica dirigida per los Srs. Puchades y Zavala y de la que 'n forma part la notable primera tiple cómica Srta. Miquel.

Com sabém los bons desitjos que animan á la nova Empresa ja que además del género esmentat alternará ab pesas valencianas, li preveyém un bon resultat.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS

Ab pochos días y á causa de frequents *debuts* la companyia s'ha reformat casi per complert, puig á los debuts de la *troupe Mayo's* patinadors molt notables, han seguit los velocipedistas Buller y Rider, los excéntrichs Washingtons los eléctrichs Mr. Ronsby y Miss Irving y últimament Mr. Perey, artista escultor que 's pot dir escultoreja á cops de puny, en sols 4 ó 5 minuts y ab tamanyo 3 vegadas mes gran del natural, á los homes mes célebres del Univers.

CIRCO ESPANYOL

La Abadia de Castro, Pedro el Basterdo y La Pasionaria han sigut las obras últimament representadas.

Lo senyor Bozzo, en la primera, féu un *cardenal* molt acceptable y los senyors Borrás y Rojas, en la segona, estigueren en son centre.

Ahont se distingí notablement lo senyor Borrás féu en lo *Marcial* de la última de ditas obras; va obtenir una ovació en cada acte, vejentse secundat dignament per las senyoras González, Cuello, Periu y 'ls senyors Fages, Guilemany, Bozzo y Rodó; la nena Bozzo, admirable.

Está anunciat pera dissapte vinent lo benefici del senyor Padrol, apuntador de la companyia, ab lo drama *Mal pare!* estreno del monólech *Mestre Olaguer* y 'l sainete *Un petàrdol*.

CONCERTS D' EUTERPE

La nova cantata del Sr. Vilá Priu, *Los mallayres* estrenada en lo concert passat, no está á nostre entendre á la altura de la titulada *Tribut al geni* del mateix autor, á causa sens dupte de la dimensió de la part poética, puig encare que admirablement instrumentada, hi ha falta d'inspiració.

Ab tot, lográ un bon éxit, á jutjar per los aplausos y repetició d' un tros de la mateixa.

Pera los dias 24 y 25 del present se preparan dos altres concerts ab escullidíssim programa en abdós días.

UN CÒMICH RETIRAT.

Y algo mes!...

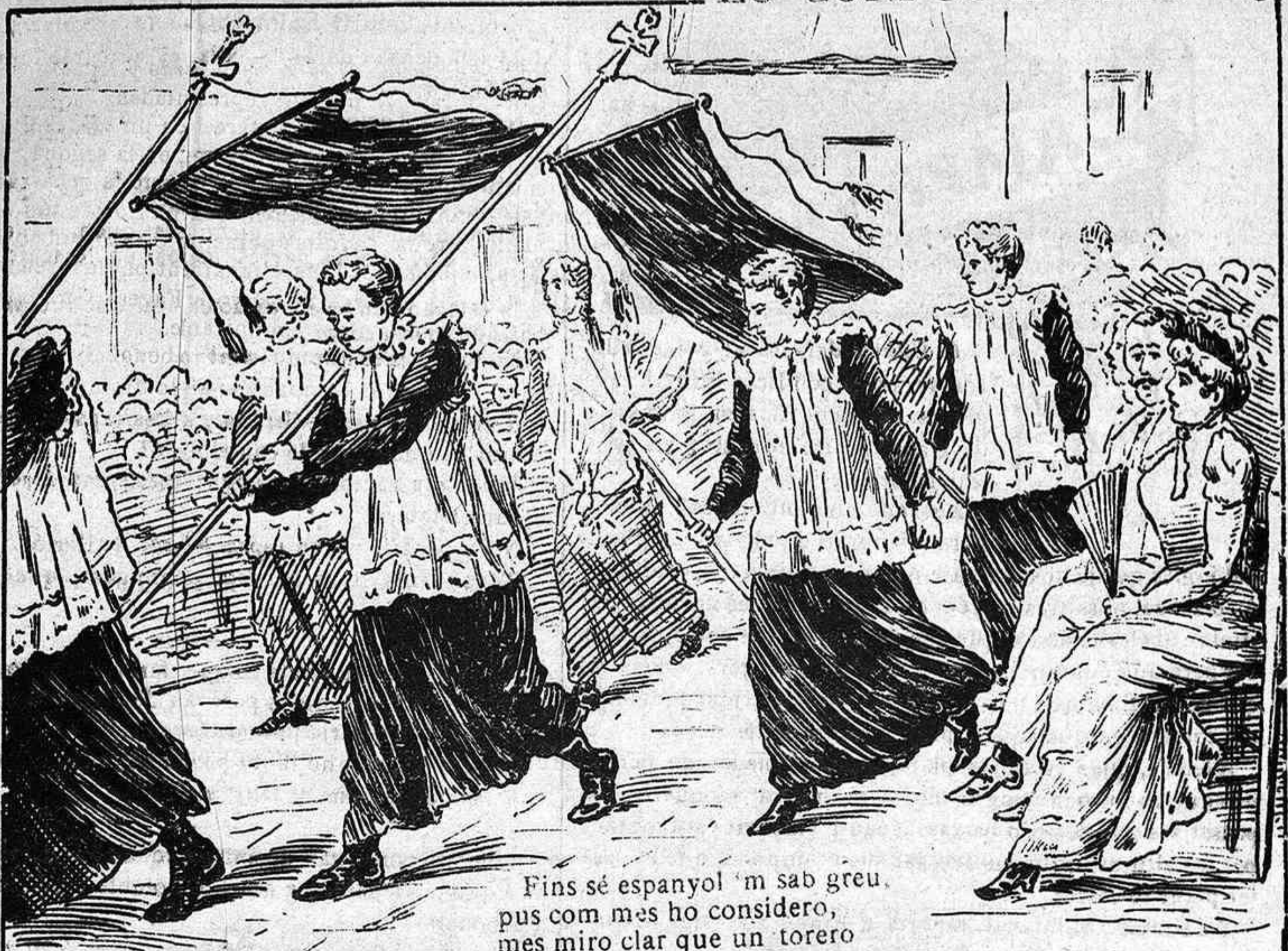

Que 't digui que 't donaré
En cambi del teu amor?
Tot lo que tinch, Leonor;
Qu' es tot lo qu' ara 't diré:
Te donaré las sabatas
Sense solas ni talóns,
Ab dos pelats pantalóns,
Ab dos lluentas corbatas;
Juntament ab la casaca
Esqueixada de l' aixella,
Ab l' ermilla bastant vella,
Sens cap botó, ni butxaca.
Te 'n rius? Doncas creu, de falta
No me 'n fan eixas, nineta,
Pus fa temps que cap pesseta
No hi vist, bona ni malalta.
Le camisa, en veritat,
Ne prescindeixo, no 'n gasto;
Mes te donaré algún trasto
Que tinch per casa amagat
Com son, mitjóns sense sola,
Mocadors que ho volen sé,
Que servirian mes bé
Pera portar la cassola.
Y si aixó no t' agradés,
Pús nú tindria d' aná,
Tu que ets rica 'm pots saldá
(que 'ls dech temps fa) uns pagarés.

AMADEO PUNSODA.

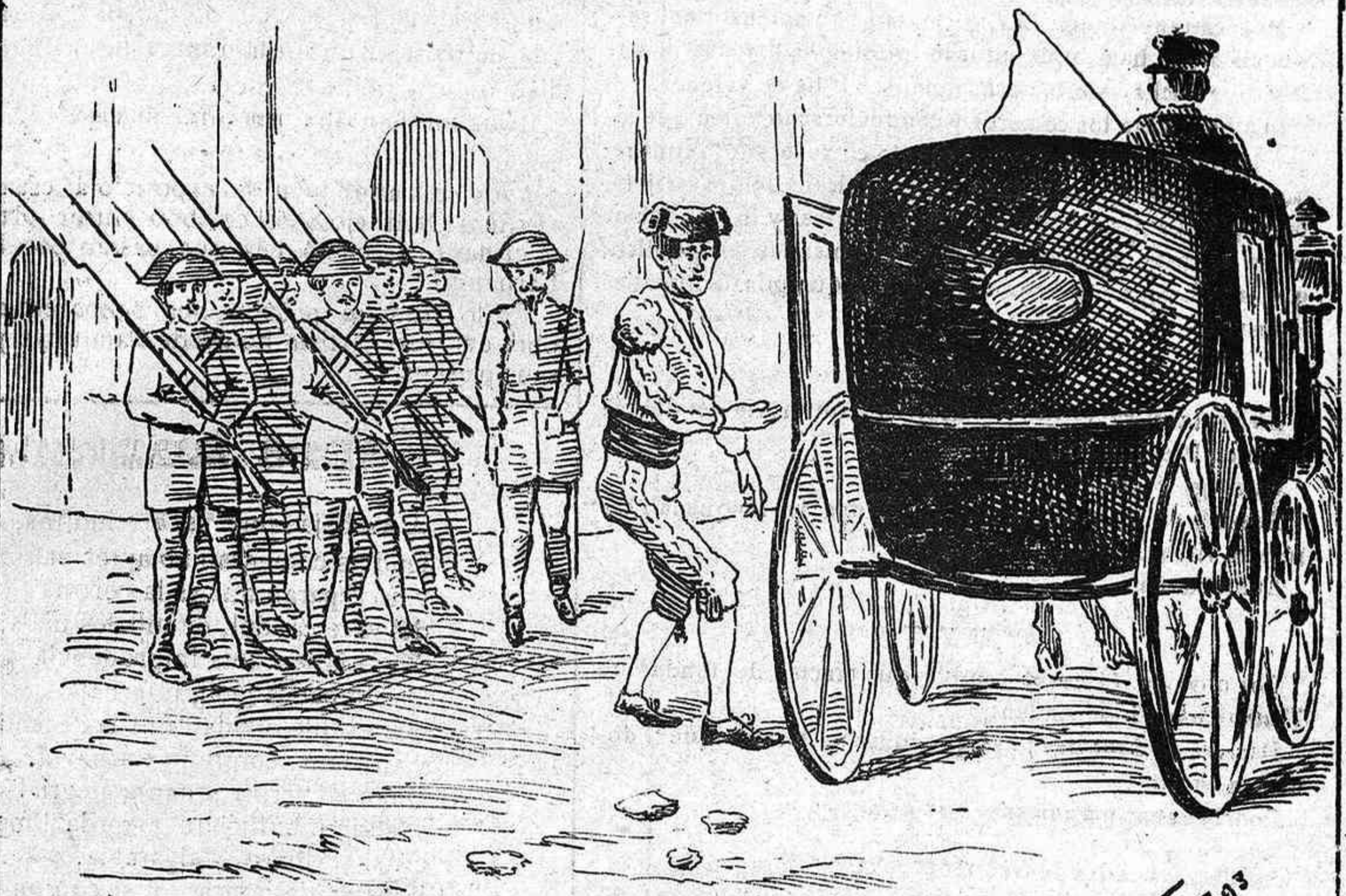

LO CORPUS A MADRIT

Fins sé espanyol 'm sab greu,
pus com mes ho considero,
mes miro clar que un torero
ha fet correr fins... á Deu.

CORRIDA DE MADRIT

—Que vagin cridant... Ara ja 'ls tinch.

MPGATS 1893

El Diluvio defensá al cotxero del tranvía en lo conflicte que va originarse fa pochos días en lo Passeig de Gracia entre aquest y un passatjer del interior.

Apart de que tothom sab la manera d' obrar d' alguns empleats del inglés que ja abans d' ara n' han originat de conflictes á dotzenas, nosaltres creyém que, quan está la corretxa del timbre al alcans de los que van al interior del cotxe, be deu ser pera que puguin fer us d' ella los passatjers; á mes de que cotxe hi ha que fins indica lo modo de cridar l' atenció del cotxero porque aquest puga fer parar la *baluerna*.

Además, quan están las plataformas atestadas de personas que ni lo conductor 's veu, com han d' arreglarho los passatjers que desitjin baixar? Quan l' empleat está cobrant per las alturas, quin encarregat de l' empresa queda pera fer parar lo cotxe?

Y després... quin mal reporta á ningú que siga lo conductor ó lo passatjer qui fassi parar lo cotxe?

A bon segur que si l' autor del suelto de *El Diluvio* repasa la memoria trovará que també ell mes d' un cop ha estirat la corretxeta.

Molt estranyém que *El Diluvio*, tan bon defensor del servey públich, hagi prés aquesta vegada la defensa d' una cosa que pochos, molts pochos aplausos li ha de valguer.

Si á bon' hora los cotxeros y conductors no volen que sigan los passatjers qui fassin parar lo cotxe tocant lo timbre, que fassin que no estiga la corretxa al alcans dels passatjers; pero que si alguna vegada algú vol baixar y lo conductor s' ha eclipsat, que aguanti las reprimendas del públich, que ja que paga puntualment té dret á que puntualment se 'l serveixi.

Lo Sr. Ixart va retirar la dimissió qu' havia fet del càrrech de President del Ateneo.

Que siga l' enhorabona.

Després vindrán á dir que á Catalunya ja no quedan caràcters virils...

Embusteros!

Los noys de *L' Avenç* sembla que tractan de fundar un *Teatro Catalá* independent.

Darrera de *Sant Boy* jo sé que hi ha un terreno que 'l donarían barato.

Podrian anar o á mirar.

Referent á la execució judicial per qüestió de las cédulas convé fer sapiguer que los gastos d' expedient que son *groixuts* y los d' embarg en cas de resistencia, que també son d' importancia, van á càrrech de l' *Arrendataria*.

Ja ho saben ara.

Diuen que á Tortosa ab la perspectiva de las novas y exorbitants contribucions que se 'ls exigeixen, alguns industrials pensan darse de baixa al acabarse lo present any económic.

No mes á Tortosa?

Diu que 'n Sagasta ha dit que no 's rebaixaría un xavo dels nous impostos de contribució.

Aixó quan havia de dirho era quan aquell tech que *varem darli* no fa gayres mesos en lo teatro de Nove-dats.

Ja estavan ben be en caràcter aquells que van fer de caballs en lo seu cotxe...

No va ser mes que un *cambi de tiro*.

Y volen dir que 'n Girona y altres caps-padres pagan to lo qu' han de pagar de contribució?

Volen dir que no han pogut descuydar *involuntariament* alguna friolera?

No 's perdria rés en *repassarlos* la llissó.

Tenen tants mals de cap, pobre gent, que es molt fácil una distracció.

Aquets dias pensavam lo que faria 'l senyor Gamazo si tots los contribuyents 's posavan de *dallonsas* á la paret...

No se n' hi giraría poca de feyna...

Ja ho veig... ell ho fa tot per lo be d' Espanya.

Y las possessions d' Ultramar.

Los Sitjetans están de enhorabona ab la *Companyia artistica* que posseixen y que ab notable acert dirigeix lo Sr. Carbonell.

Tio yo no he sido, *Dorm*, *El hombre es debil* y altres, foren desempenyadas magistralment per los aficionats que hi prengueren part, senyoretas Vila, Soriano y Casanovas, y senyors Diaz, Vila, Grau, Bartés (A) y (F) Grau etc., podentse vanagloriar los fills d' aquella hermosa y poética vila, de possehir un cuadro comich-lirich que rés deixa que disitjar.

Rebin tots lo nostre mes coral aplauso.

Avuy sols anunciém l' exposició á casa Llibre del «Prim á Castillejos» del celebrat pintor tortosí, que está cridant la atenció dels que passen per lo carrer de Fernando.

En lo número próxim nos ocuparém de la última obra del jove artista hourá de Catalunya y orgull dels seus paisans.

Febre humana

LA boja febre 'ls arremolina, tendres comensan ab ayrós vals y no reparan que es la cortina del vil escandol, de tots los mals. Ab sa fatlera tota imprudencia los simpatisa jgoig infernal! aixi es que olvidan fins la decencia y anyoran sempre lo Carnaval. Quan ell arriba ¡quanta alegria! s' alsa un bullici qu' aixorda 'l mon, crits, y xibarrí, y algarabía, honra y deshonor, tot se confon. Baix la careta, tot hi pren forma, baix la disfressa, farseija tot, sempre ab malésichs esprits confors'hi ceba 'l vici y la virtut mort. (ma,

TARRAGONÍ

Llegim que lo celebrat artista Sr. Soler y Rovirosa ha presentat la dimisió de president de la exposició de indumentaria que 's projecta en lo Palau de Bellas Arts.

La dimisió l' ha presentat ab caracter irrevocable, de manera que hasta ha fet entrega de tots los dibuixos que tenia ja fets.

¿Que potser hi han ficat lo nas los de *La fulla* ó sia los *artistas (sic)* de la societat de Sant Lucas.

Si es aixis aprenqui lo modo, que deu ferse, Sr. Ixart.

Diu que 'n Martinez Campos ha dit á Madrid que creu que á Barcelona se l' estima.

Y dels xiulets de la Plassa de l' Universitat lo día de la parada, que 'n vol fer?

Secció Religiosa

SANT DEL DIA:

Santa Paciencia

Gran funció territorial é industrial estant á càrrech del Dr. G. Amasso la apologia de la santa.

En la *taula petitoria* hi haurá tres Madres de Sierra Morena que 's rellevarán cada vint y quatre horas.

Al final 's cantarán los goigs de Sant Prim podent-hi pendre part tots los espanyols de un á cent anys.

CORTE DE MARIA CRISTANINA:

Tindrà lloch al siti de costum.—Entre los concurrents s' repartirá la suhor dels que jugan y treballan.

QUARANTA HORAS:

De ploure pólvora y un minut de mistos del Monopoli encesos que no deixi un pel del os ni un pinyol del *madronyo*.

Se *descubrirá* quan no quedi una rata y 's reservará 'l fern' dallonsas á sobre á qui 'n tinga ganas.

EPÍGRAMA

—*—

Un día un tal Vilahú
exclamava molt formal:
—Jo soch un home com cal
may he faltat á ningú.—
Y deya baix un xicot
á n' els qu' estavan allí:
—Es vritat, ho pot ben dí
que sempre ha sobrat per tot.

PALAU Y CASAMADA.

ANUNCI

S' ha perdut p' el Ampurdá
ma sogra Bárbara Porta,
á aquell que la trovará
se li gratificará
si la presenta ben morta

J. MIRALLES.

CORRESPONDENCIA

Anirá: Joan del Portalét, F. Mario, S. Bonavía, J. Selva, J. Ramilles, J. Miralles, J. Tarré y R., A. Rossell, Lo seu ávi, Un de la Mantellina, P. Gelabert y J. Aladern.

Algo de: Noy Ros, Torres Padrós, Pep Galleda, Un pelut, Joan del Portalet, F. García Alvarez, Jo-bi.

Guerrita: Anirá *Poqueta cosa*.—J. B.: Si la poesia fos tan bona com la lletra li hauriam insertada.

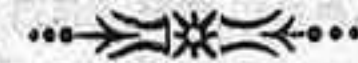
Isidro Patau.— Créguim, Sr. Patau,
que llegin tho he quedat blau.

V. Martorell: No podém darli rahó, pero creyém que lo subjecte que vósté sab, ho haurá fet inconscientment.

Llei: L' ¡Orgull! hauria anat
sent mes ben acentuat;
v ab franquesa li dich:
No fora bon *musich*.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »
» atrassat.	0'20 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á la Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramon, número. 5—LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Per pescar trobarás tú
en la *hi*;
aliment ben clar te dona
segona;
Un mineral veuras qu' es
invers tres;
Y encar vull dirte més
per veure si acertarás;
rumia un xich, y veurás
que nom de dona, *total* es.

R. MILORD.

SINONIMIA

Lo fill del senyor *Total*
ab un *tot* va ferse mal.

M. EMULAP.

ANÁGRAMA

—Sabs ahont travalla la *Tot*?
—Sí.—Ahont!—Al carrer de *total*.

F. ELÍAS.

GEROGLIFICH

or or or

1 I in

diumunge, dilluns.

ROSA SAL.

LOGOGRIFO NÚMERICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0.—Nom de dona	
3 0 5 1 0 5 7 9 0.— » » »	
4 5 2 8 9 7 8 0.— » » »	
5 4 3 7 1 7 0.— » » »	
4 5 4 8 7 0.— » » »	
0 2 5 4 0.— » » »	
3 4 8 0.— » » »	
0 8 0.— » » »	
3 0.—Part del cos	
0.—Vocal	

JOAN DEL PORTALET

SOLUCIÓNS

Á LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR

Xarada.—*Por-no-gra-fi-a*.
Conversa.—*Marti*.

ACTUALITATS

—Tú!... No 'm faltas pas?

—Jo?

—Com que 'n Martinez Campos ha dit que á Barcelona tothom l' estima...

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RIBERA Y ESTANY

—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dit establiment se fan á preus reduhidissims y ab la major promptitut, tota classe de impressos com son targetas, facturas, memorandums, sobres, membrets, etc., etc

També se trobará un assortit inmens de cromos propis per' anuncis industrials, menús, programass, etc., etc.

Gran especialitat en carnets pera reunions y societats.

INSECTIGIDA GIOR

Estos polvos vejetales son infalibles para la destruccion completa de toda clase de Insectos; mata las *pulgass, mscass, mosquitos, piojoss, chinches, escarabajoss, orujoss, gorgojoss*; evita la polilla en la ropa; á nás de no ser venenoso para los graneros evita la incubacion de la cucaracha que destruye el grano.

Unica casa en España, fundada en 1868

San Ramón, 2, Tintoreria

—Barcelona—

LAMPISTERIA

de

JOAN MESTRES Y TAPIES

Construccion y colocacion de aparatos para gas, electricitat, oli, petroli, y espelma.

Rambla del Centro, 35. BARCELONA